



วันที่ 6 มิถุนายน 2566

เรื่องที่ 1 : ความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีเดือนเมษายน 2566

คณะรัฐมนตรีรับทราบความก้าวหน้าของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ เดือนเมษายน 2566 ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศเสนอ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. ความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ

1.1 การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในหัวข้อที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) โดยเปรียบเทียบสถานการณ์ ณ ปี 2565 กับค่าเป้าหมายปี 2570 ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (พ.ศ. 2566-2580) สรุปได้ ดังนี้

สถานะการบรรลุเป้าหมาย	จำนวนเป้าหมาย
เป้าหมายระดับประเด็น 36 เป้าหมาย¹ มีสถานะบรรลุเป้าหมายระดับต่ำกว่าเป้าหมาย	
ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต	29 (ร้อยละ 73.38)
ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง	4 (ร้อยละ 10.81)
ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย	3 (ร้อยละ 8.11)
อยู่ระหว่างจัดทำข้อมูล	1
เป้าหมายแผนแม่บทย่อย 140 เป้าหมาย²	
ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต	50 (ร้อยละ 35.71)
ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง	29 (ร้อยละ 20.71)
ระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย	43 (ร้อยละ 30.71)
อยู่ระหว่างจัดทำข้อมูล	12

จากสถานะการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในหัวข้อที่ 2 ให้สามารถบรรลุค่าเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ใน ปี 2570 ดังนั้น หน่วยงานของรัฐจึงควรเร่งกำกับและติดตามโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ในแต่ละปีงบประมาณให้บรรลุตามเป้าหมายของโครงการ/การดำเนินงานภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้สามารถบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยและเป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

1.2 การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) สศช. ร่วมกับองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children's Fund: UNICEF) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และภาคีการพัฒนาในพื้นที่ขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาภายใต้หมุดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ในระดับพื้นที่ในหมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม และหมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูงมุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอเนื่องต่อโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ซึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนาต้นแบบการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม (Youth Not in Education, Employment, or Training NEETs) สามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือตลาดแรงงาน โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพของผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถแก้ไขปัญหากลุ่ม NEETs ได้อย่างยั่งยืน โดยมีพื้นที่ตำบลนาพู่ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี เป็นพื้นที่นำร่อง และมีการดำเนินงานแบบครบวงจรตั้งแต่การค้นหาและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีทีมปฏิบัติการร่วมกันพัฒนาฐานข้อมูลและจัดกิจกรรมเพื่อเข้าถึงเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย การจุดประกาย มีการชี้แนะแนวทางและ

เสริมสร้างแรงบันดาลใจและออกแบบ แนวทางการส่งเสริมที่เหมาะสมกับเยาวชนแต่ละคน และ การฝึกอบรมและการจ้างงานซึ่งเยาวชนที่ประสงค์จะเรียนต่อจะได้รับการช่วยเหลือจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาให้สามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้ และเยาวชนที่ประสงค์จะทำงานจะได้รับการฝึกทักษะอาชีพ สอบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพและส่งต่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการคัดเลือกทีมปฏิบัติการในพื้นที่ เพื่อค้นหาและเข้าถึงเยาวชนกลุ่ม NEETs ซึ่งมีผู้นำชุมชนและอาสาสมัครในพื้นที่แสดงความสนใจเข้าร่วมเป็นทีม ปฏิบัติการแล้วกว่า 300 คน ทั้งนี้ ในการส่งเสริมให้เยาวชนกลุ่ม NEETs สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องร่วมมือกันในการพัฒนาบริการฝึกอบรมทักษะแรงงานให้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ สร้างตำแหน่งงานรองรับ รวมถึงจัดทำระบบส่งต่อผู้ได้รับ การพัฒนาทักษะแรงงานให้มีตำแหน่งงานที่มีค่าจ้างและสวัสดิการที่เหมาะสม

1.3 การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รัฐบาลร่วมกับสำนักงานเลขาธิการอาเซียนจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนว่าด้วยการเร่งรัดการ ขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2566 ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อ สร้างกลไกความร่วมมือในการตอบสนองต่อความท้าทายและเร่งรัดการขับเคลื่อน SDGs ร่วมกันของภูมิภาคอาเซียน อย่างเป็นทางการ ซึ่งไทยได้นำเสนอการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่าง ยั่งยืนด้วยระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) เพื่อเป็นต้นแบบการดำเนินงานแก่ ประเทศสมาชิกอื่น ๆ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (4 เมษายน 2566) เห็นชอบเอกสารขอบเขตการดำเนินงานของการ ประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนฯ แล้ว และ สศช. อยู่ระหว่างเสนอผลการประชุมให้คณะรัฐมนตรีทราบต่อไป³

2. การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

2.1 การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติผ่านแผนระดับที่ 3 มีแผนปฏิบัติการด้าน...เพื่อเข้าสู่ การพิจารณาถ้อยแถลงของ สศช. ตามมติคณะรัฐมนตรี (4 ธันวาคม 2560) เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี สรุปได้ ดังนี้

2.1.1 แผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานของรัฐเสนอไปยัง สศช. ระหว่างเดือน มกราคม-มีนาคม 2566 จำนวน 15 แผน และ สศช. ได้พิจารณาถ้อยแถลงแล้ว จำนวน 12 แผน ดังนี้

สถานะของแผนปฏิบัติการด้าน...	จำนวน (แผน)
ผ่านกระบวนการพิจารณาของ สศช. และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบแล้วและมีผล บังคับใช้อยู่ [แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566-2570)]	1
สศช. เห็นควรให้มีการปรับปรุงให้แผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีตาม ขั้นตอนต่อไป	6
ไม่เข้าข่ายต้องเสนอคณะรัฐมนตรี	5

2.1.2 แผนปฏิบัติการด้าน... ทั้งหมดที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาถ้อยแถลงของ สศช. รวมจำนวน 180 แผน ดังนี้

สถานะของแผนปฏิบัติการด้าน...	จำนวน (แผน)
ผ่านกระบวนการพิจารณาของ สศช. และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบแล้ว และมีผลบังคับใช้อยู่	74
สศช. เห็นควรให้มีการทบทวนปรับปรุงให้แผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนเสนอ คณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป	23
สศช. อยู่ระหว่างการพิจารณาถ้อยแถลง	13
ไม่เข้าข่ายต้องเสนอคณะรัฐมนตรี	6
ยกเลิกการดำเนินการ/สิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินการ	64

ทั้งนี้ สศช. จะประมวลผลแผนระดับที่ 3 เพื่อพิจารณาความครอบคลุมและความจำเป็นของ แผนปฏิบัติการด้าน... ต่อไป

2.2 การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานของรัฐได้จัดทำและนำเข้าแผนระดับที่ 3 รวมทั้งโครงการ/การดำเนินงานในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ โดย ณ วันที่ 30 เมษายน 2566 พบว่า มีข้อมูลแผนระดับที่ 3 และโครงการ/การดำเนินงานประจำปี 2566 ในระบบ eMENSCR ดังนี้

ข้อมูล	จำนวน (แผน/โครงการ)
(1) แผนระดับที่ 3 แบ่งเป็น	1,062
- แผนปฏิบัติราชการรายปี	475
- แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี	454
- แผนปฏิบัติการด้าน	133
(2) โครงการ/การดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	24,233

หมายเหตุ : หน่วยงานที่ยังไม่ได้นำเข้าข้อมูลแผนปฏิบัติราชการรายปี จำนวน 48 หน่วยงาน

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายการโครงการตามรหัสงบประมาณในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) พบว่า ยังมีข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานส่วนหนึ่งที่ไม่มีการนำเข้าในระบบ eMENSCR ส่งผลให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติยังขาดความครอบคลุม และครบถ้วน ทั้งนี้ สศช. ได้เร่งรัดให้ทุกหน่วยงานของรัฐนำเข้าแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และข้อมูลของทุกโครงการ/การดำเนินงานให้แล้วเสร็จ และรายงานความก้าวหน้าของโครงการ/การดำเนินงานภายใน 30 วันนับจากวันสิ้นสุดไตรมาส และรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนระดับที่ 3 ภายใน 3 เดือนนับจากวันสิ้นสุดของแผน ฯ

2.3 ความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ณ วันที่ 30 เมษายน 2566 มีการสำรวจ และมีการช่วยเหลือครัวเรือนเป้าหมาย จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน (ครัวเรือน)	ช่วยเหลือ (ครัวเรือน)
(1) กลุ่มเป้าหมายเร่งด่วน		
- กลุ่มคนที่ตกเกณฑ์ดัชนีความยากจนหลายมิติ (MPI) และมีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	46,360	13,568
- กลุ่มคนที่ตกเกณฑ์ MPI และไม่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	26,607	6,694
(2) กลุ่มครัวเรือนเปราะบาง	97,771	36,164
(3) กลุ่มคนที่ต้องสำรวจเพิ่มเติม	17,612	10,843
(4) กลุ่มคนที่ตกหล่นจากระบบ TPMP	4,168	988
รวม	192,518	68,257

โดย ศจพ. ทุกระดับในพื้นที่และทีมปฏิบัติการฯ ต้องเร่งสำรวจ แก้ไขปัญหา และพัฒนาให้ครอบคลุมทุกคนของทุกกลุ่มเป้าหมายต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่ 1 กลุ่มคนเป้าหมายเร่งด่วน (คนที่ตกเกณฑ์ MPI) กลุ่มที่ 2 กลุ่มครัวเรือนเปราะบาง และกลุ่มที่ 4 กลุ่มคนที่ตกหล่นจากระบบ TPMP ทั้งนี้ สศช. อยู่ระหว่างการประมวลผลข้อมูลจากระบบติดตามข้อมูลผู้เดินทางเข้าหมู่บ้านเข้าชุมชน เพื่อเติมเต็มข้อมูลการสำรวจปัญหาและการให้ความช่วยเหลือในระบบ TPMP อย่างครอบคลุมในทุกระดับการพัฒนาของแต่ละพื้นที่

3. การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ สช. ได้หารือกับสำนักตรวจราชการและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อเตรียมความพร้อมการจับตามองเชิงปฏิบัติการให้กับผู้ตรวจราชการกระทรวง กรม และเจ้าหน้าที่ที่สนับสนุนการตรวจราชการ ในช่วงเดือนมิถุนายน 2566 เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำแผนการตรวจราชการ ที่จะต้องให้ความสำคัญกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่มีสถานะอยู่ในระดับวิกฤตเป็นอันดับแรก และการจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์การตรวจราชการเพื่อให้กระบวนการการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลเป็นไปตามหลักวงจรบริหารงานคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act: PDCA)

4. ประเด็นที่ควรเร่งรัดเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สช. ได้ร่วมกับหน่วยงานของรัฐขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติผ่านการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565-2567 โดยมีโครงการฯ ที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 571 โครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 406 โครงการ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 1,026 โครงการ ซึ่งแม้ว่าจะมีจำนวนข้อเสนอโครงการที่ผ่านการจัดลำดับความสำคัญเพิ่มขึ้น แต่ยังคงไม่ถึงร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับจำนวนข้อเสนอโครงการทั้งหมด โดยมีข้อสังเกต เช่น (1) หน่วยงานอาจมีความเข้าใจในบทบาทของตนเองในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ และหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (2) หน่วยงานไม่ได้พุ่งเป้าการดำเนินการไปยังเป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุ ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย เป้าหมาย โดยมีข้อเสนอโครงการในเป้าหมายชั้นวิกฤตและเป้าหมายระดับเสี่ยงเพียงร้อยละ 46 จากจำนวนข้อเสนอโครงการทั้งหมด และ (3) ข้อเสนอโครงการฯ ของหน่วยงานของรัฐยังคงมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าร้อยละ 60 ในหลายเกณฑ์ สะท้อนให้เห็นว่า หน่วยงานของรัฐอาจยังมีความเข้าใจไม่มากพอในการจัดทำโครงการฯ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักการจัดทำโครงการที่ส่งผลต่อเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล และหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ทั้ง 3 ระดับ จะต้องบูรณาการการทำงานร่วมกันภายใต้เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ทั้งนี้ สช. จะจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อวิเคราะห์การดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ และหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทย่อย รวมทั้งนำข้อสังเกตและประสบการณ์จากการขับเคลื่อนที่ผ่านมา มาปรับปรุงการจัดทำโครงการฯ ให้สามารถปิดช่องว่างของการพัฒนา และ “พุ่งเป้า” การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม มากยิ่งขึ้น

5. นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการให้มอบหมายทุกหน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญกับการติดตามและเร่งรัดการดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินการเกิดความล่าช้า

¹เป้าหมายระดับประเด็น 36 เป้าหมาย ไม่นับรวมเป้าหมายที่อยู่ระหว่างจัดทำข้อมูลซึ่งยังไม่ทราบสถานะการบรรลุเป้าหมาย

²เป้าหมายแผนแม่บทย่อยรวม 140 เป้าหมาย ที่รายงานในครั้งนี้นับรวมเป้าหมายที่บรรลุตามที่กำหนดแล้ว จำนวน 6 เป้าหมาย

³จากการประสานข้อมูลเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2566 สช. แจ้งว่าขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะสามารถเสนอคณะรัฐมนตรีได้ภายในเดือนมิถุนายน 2566